

so ga na zadnji poti vsi cerkveni pevci ter se od svojega zvestega pevskega tovariša poslovili z ganljivo pesmijo v cerkvi in na pokopališču. S pesmijo je živel svoja mlada leta in s pesmijo je tudi odšel s tega sveta. — Dragi Polde! Počivaj sladko in pri Bogu prepevaj večno slavo, kakor si jo rad prepeval tu med nami. Mi pa Te bomo ohranili v večnem spominu, dokler se zopet po smrti ne združimo in bomo zopet skupno Bogu slavo prepevali. Počivaj v miru! — Žalujočemu očetu in sestram, ki so izgubili v Poldetu edino oporo, naše sožalje!

Ali si upate pridobiti »Slovenskemu gospodarju« vsaj enega novega naročnika?

Maršal Badoglio, bivši šef italijanskega generalnega štaba, ki je pred kratkim odstopil

General Ugo Cavallero, novi šef italijanskega generalnega štaba

Dr. Ernest Wetter, novi predsednik Švice za 1941

Dopisi

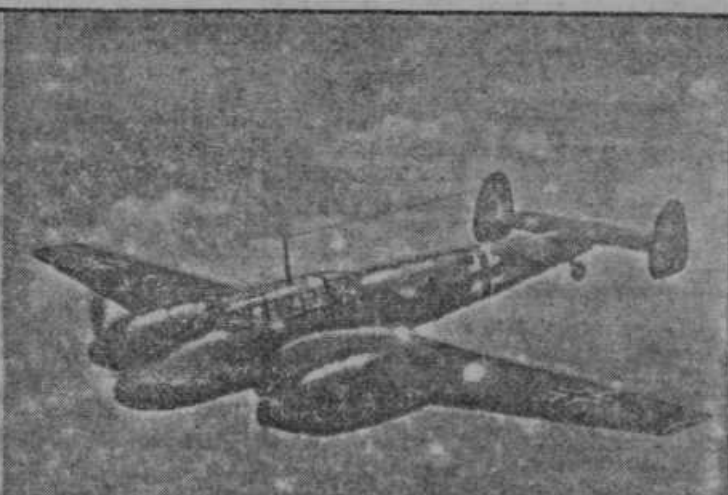
Slovenjgraški okraj

Razbor pri Slovenjgradu. Pred kratkim se je poslovil od nas g. župan Ivan Knez, p. d. Skobir, ki je županoval naši občini dolga 16 let. S svojo družino se je preselil na novo kupljeno posestvo v daljnih Libelčah, kjer je otvoril gostilno. Poleg občanov, katerim je dobro županoval, ga bo zelo pogrešala cerkev sv. Uršule, katere kijačar je bil, vodil je pa tudi cerkveno gostilno. Na njegovo pobudo je cerkev dobila nov tlak, pa tudi sicer je veliko storil za čast božjo. G. županu želimo,

da bi se na novem domu v Libelčah prav dobro počutil!

Dravsko polje

Sv. Janž na Dravskem polju. Sneg je pokril naše vrtove in polja, zato smo sedli za peč in prav pridno čitamo ter tudi pri sosedih agitiramo za naše katoliško časopisje. — Da bo Božič bolj vesel, priredi Dekliški krožek igro »Med trnjem in osatom« dne 25. decembra. Igra je lepa petdejanica in že sedaj vabimo mlado in staro k vprizoritvi! — Mladina naše fare, in to fantje, prav pridno obiskuje prekristno kmečko nadaljevalno šolo v št. Janžu in Sv. Marjeti. Imamo dva tečaja, za vsako občino in šolski okoliš

Najboljše nemško lovsko letalo »Messerschmidt«. — Najhitrejši trimotorni nemški bombnik.

Pri teh besedah je glavico premaknil. Nato je nekaj časa gledal skozi povečevalno steklo. Potem je steklo izročil meni in dejal:

»Glej!«

Sklonil sem se k prstanu in sem gledal skozi povečevalno steklo. Videl sem droben žebliček, ki je imel za las debelo cevko. Na konici se je svetlikala majhna kapljica...

»S tem sva našla zadnjo rešitev uganke,« je pripomnil detektiv. »Da pa prideva do popolne gotovosti, bova naredila poskus.«

Glavico je potisnil na prejšnje mesto, prstan vtaknil v žep in sva šla na dvorišče. Detektiv je naročil hlapcu, naj mu prinese kako mačko.

Šnips je mačko vzel v naročje in jo nekaj časa božal. Nato sva kakor slučajno šla proti parku. Detektiv se je spotoma igračkaval z mačko. Ko sva bila na samem, je vzel prstan iz žepa, si ga nataknil na prst ter mačko trdo prijel za noge. Nato jo je izpustil.

»Mačka niti enkrat ne bo zamijavkala,« je dejal. »Vsa priprava je tako fino narejena, da žrtev ne čuti niti najmanjše bolečine, ko se žebliček zapiči v kožo.«

Mačka je nekajkrat skočila, potem pa je obležala — mrtva...

»Tako, zdaj sva popolnoma na jasnem,« je resno dejal Šnips. »Zdaj morava še zločinca razkrinkati!«

»Ali je grof Robert?« sem vprašal.

»Vse kaže, da je on. Ker je potomec stranske vrste, nima pravice do dediščine. Jaz sem prepričan, da bi pomoril vse člane grofovske družine, da bi se tako dokopal do grofovskega imetja.«

Bil sem nad vsem tako presenečen, da nisem mogel spraviti besedice iz sebe. Molče sem strmel v detektiva.

»Še eno uslugo mi boš naredil,« me je vzdramil detektiv. »Ostro bova morala paziti na to, za kdaj je grof Robert določil svoj naslednji zločin. Ko bova opazila ta prstan na njegovi roki, bova morala takoj nastopiti, da preprečiva nadaljnji zločin. En rokostisk tega zločinca zadostuje za usmrnitev tretjega člana grofovske družine.«

Prstan sva odnesla nazaj v sobo ter sva tam vse tako uredila, kakor je bilo prej, nato pa sva napeto čakala na povratek grofovske družine.

V prvem mraku sva zaslišala drdranje grofovskih voz. Čez eno uro se je oglasil zvonec, ki je vabil k večerji.

5.

Ravno sem hotel zapustiti svojo sobo, ko je vstopil Šnips in mi nekoliko razburjeno sporočil:

»Grof Robert si je nataknil prstan. Mudi se! Bodi tako prijazen in me za nekaj minut opraviči. Jaz moram izvršiti neko delo.«

Nato je naglo odšel.

Ravno smo sedli za mizo, ko je nenadoma zadonel

jo več piva kakor drugih alkoholnih pijač, nam pokaže, da je tam mnogo večji odstotek na sruca bolnih kot drugod, kjer popijejo manj piva. V Nemčiji umre 6,3% ljudi zaradi srčnih bolezni. Na Bavarskem in v Monakovem, kjer popijejo največ piva v vsej Nemčiji, je smrtnost zaradi razširjenja srca in drugih srčnih bolezni rekordna. Tam umre namreč 12,5 odstotkov ljudi radi srčnih bolezni, torej še enkrat toliko kot drugod v Nemčiji. Zdravniki zatrjujejo, da je vse te srčne bolezni povzročilo prekomerno zauživanje predobrega bavarskega piva.

Smrt največjega človeka na svetu. V Ameriki je nedavno umrl najvišji človek na svetu, 22 letni Robert Pershing Badlow. Ta mož je bil visok 2.70 metra.

liš posebej. Vodita ju požrtvovalna gg. učitelja Jože Kmetec in Maks Bevc. Zamisel teh tečajev je treba podpirati, ker sta za naš kmečki napredek velike važnosti. Želeti pa je, da bi se tudi za dekleta začel podoben gospodinjski tečaj, kar bi bilo primernejše, kot pa hoditi v Rače.

Ptujsko polje

Sv. Vid pri Ptuj. Spomina vreden je bil praznik Breznadežne v naši župniji. Pod Marijino zastavo je pristopilo zopet deset deklet. Gamljiv je bil sprejem, ko je pri pozni sv. maši g. p. Inocent, duhovni voditelj Marijine družbe, v lepih besedah orisal pomen Marijine družbe v današnjih časih za mladino. Popoldne po večernicah pa je bila prav lepo uspela akademija v Slomšekovem domu. Deklamacija in govor g. p. Daniela, tukajšnjega župnika, vse je bilo posvečeno Njej, pri kateri se zbira naša mladina. Sledila je krasna igra »Prelepa igra o Marici in hudiču«. Vsi igralci so svoje vloge izvrstno izvedli. Za Božič pa pripravljajo naši po vsem ptujskem polju znani pevci Lavtičarjevo spevoigro »Grof in opat«, za katero je veliko zanimanje.

Zasneženi in ožaganelli križ v visokih gorah

Sv. Marjeta niže Ptuja. V soboto, 7. decembra, je prilično toplemu popoldnevu sledil večer z nenadno nevihto, z bliskom, gromom in temo je sledila snežna ploha. Bliskanje in grmenje je za sedanjo dobo bilo nekaj nenavadnega in so se ljudje temu močno čudili. Sicer je bil prejšnji teden prav zimski, precej mrzel in suh, da je bila zemlja pomrzljena. Bil bi primeren čas za občinsko tlako, za toli potrebno popravilo občinskih cest, ki so radi celoletnega deževja mestoma v res slabem stanju. Pa zdi se, da je tako: po lepi cesti bi rad vsak hodil in vozil, le za popravilo istih ni pravega navdušenja. — Fantovski odsek in Dekliški krožek sta priredila za Marijin praznik lepo akademijo. Želeti je, da bi tudi drugi fantje in dekleta stopila v naše katoliške mladinske vrste. Kajti dolžnost mladine je, ne samo naše prireditve gledati, temveč kot člani in članice tudi delovati!

Slovenske gorice

Sv. Marjeta ob Pesnici. Poleg ostalih se je oženil vrl cerkveni pevec, član Fantovskega odseka Joško Grahernik. Za družico na življenjski poti si je izbral domačinko Marijo Valentan iz vzorne krščanske družine. Slovesnost poroke je povzdignil lep nagovor g. župnika in pa izbrano petje cerkvenega pevskega zbora. Mlademu paru želimo na novo ustanovljenem domu obilo sreče in božjega blagoslova! — Kakor čujemo, pripravljajo Prosvetno društvo, Fantovski odsek in pevci za štefanovo po večernicah v šoli Jurčičeve igre s petjem »Doment«. Na igro že sedaj opozarjamo domačine in okolčane!

Sv. Lenart v Slov. goricah. Prosvetno društvo »Zarja« je vprizorilo z dobrim uspehom veseligr »Čudoviti mošče Golem«. Na praznik Breznadežne je pa pokazal Dekliški krožek uspeh svojega dela čez poletje in jesen z lepo telovadno akademijo, na kateri so bile na sporedu poleg telovadnih točk tudi deklamacija, govor, simbolična zborna deklamacija in odlomek Janko Mlakarjeve igre »Magdina žrtev«. Zlasti lepo in z umetniškimi občutkom je bila izvedena simbolična vaja »Slepce«. V nedeljo, 22. decembra, bo pa zopet vprizorilo Prosvetno društvo »Zarja« lepo in pretresljivo igro »V temotie, katere snov je vzeta iz današnjega življenja, a je sicer globoko resna. Predstava bo že to nedeljo namesto na štefanovo, da bodo družine lahko obhajale lepi božični družinski praznik oba dneva nemoteno v ožjem krogu doma. Udeležite se te predstave v čim večjem številu! Po možnosti bo na nedeljo nato ponovitev.

Slovenska krajina

Murska Sobota. Blaž Bertečič, ki je v oktobru na Benkovem dvorišču v prepiru z mesarskim nožem zabodel svojega tovariša Jurgliča, je bil na tukajšnjem okrožnem sodišču radi uboja obsojen na devet let ječe. — Ker tukajšnji tovarni perila šiftar in Cvetič n moreta dobiti dovolj surovin, sta skregili obrat v tri dni v tednu. — Občinski odbor je na zadnji seji sklenil, da cigani okoliških vasi ne bodo več smeli zahajati v soboške šole. Prizadeti so ciganski otroci naselij v Črnevcih, Veščici in Lušči. — Na mesto premeščenega orožniškega kapetana Milosavljeviča je prišel k nam major Friderik Leman. — Letošnji

Miklavžev semenj je bil zelo živahen. Najbolj so sejnišče založili čevljarji in prodajalci ajdovega pšena (kaše). — Nedavno so dijaki soboške trgovske šole v proslavo 150 letnice vprizoritve Linhartove igre »Matiček se ženik«, ki je bila prva slovenska igra, vprizorili to igro na našem odru. — Žigovanje in pregledovanje sodov bo v Soboti 10. in 11. januarja, 10. in 11. februarja ter 10. in 11. marca 1941.

Širom Prekmurja. V nedeljo, 8. decembra, je v Mariboru praznoval 25letnico osamosvojitve in plodnega dela ugledni beltinski rojak mizarški mojster Štefan Koter. Želimo mu še druge jubileje! — Razpisano mesto pogodbene pošte v Bodoncih je dobila domačinka Matilda Vukan. — Zveza združenih delavcev v Soboti bo 27., 28. in 29. decembra priredila strokovni tečaj za delavstvo vsega Prekmurja. Zanimanci naj se javijo pisмено. — Prosvetno društvo v Beltincih je priredilo nabiralno akcijo za prostovoljne darove, s katerimi bodo obdarovani za Božič otroci revnejših družin.

Šmarski kraji

Sv. Florjan pri Rogatcu. Zahvaljujemo se višji šolski oblasti, da nam je poslala novega šolskega upravitelja, ki je bil na naši šoli zelo zelo potreben, in eno novo učiteljico, tako da je po več letih zopet prišel red na našo šolo. Najlepša hvala pa gre g. ravnatelju Gračnerju, ki se je zavzel za našo šolo, kjer se je pouk začel šele z novembrom.

Laški okraj

Sv. Miklavž nad Laškimi. Državni praznik zedinjenja smo na naši šoli 1. decembra proslavili na lep in slovesen način. Tudi udeležba od strani vaščanov je bila številna, tako da je bila šolska soba nabito polna. — Naše šolsko poslopje je bilo postavljeno leta 1885., poprej so duhovniki pouče-

Umri je zaradi zastrupljenja krvi, katero je povzročil železni obroč, ki ga je nosil na nogi. Kljub temu, da so se zdravniške veličine zavzele za tega edinstvenega moža, je 200 kg težek orjak umrl v največjih mukah. Zdravniki trdijo, da je Badlow zato tako rasel v nebo, ker je ena možganska žleza nenormalno delovala.

Čudna bolezen v Madžuriji. Iz Pekinga poročajo, da se je v nekaterih pokrajinah Madžurije pojavila neka doslej neznaná kužna bolezen. Po telesu bolnika nastanejo večji izpuščaji, v katerih so kot dlaka tanki črvički. Več bolnikov je že umrlo, ostale pa rešujejo na ta način, da izpuščaje prerežejo ter odstranijo črvičke.

tisti strašni glas. Družba je otrpnila od groze. Jaz grofa Roberta nisem izpustil iz vida.

Ko divji je skočil pokonci in je hotel oditi iz obednice...

V tem trenutku se je pojavil Šnips med vrati in mu zastavil pot.

»En trenutek, gospod grof!« je dejal hladno. »Jaz bom družbi prej podal neko pojasnilo.«

Grof Robert se je vrnil na svoj prostor.

»Gospoda moja, pomirite se!« je začel detektiv. »Ta glas vas je zadnjikrat strašil. Sicer pa, če bi bili slutili, kako je nastal, se ne bi bili dali motiti pri večerji. Za povzročitev tega glasu zadostuje prgišče takega fižola.«

Vsi so ga gledali kot človeka, ki se mu blede. On pa je mirno nadaljeval:

»Tokrat ta glas ne pomeni smrti kakega otroka vaše družine, čeprav si je smrt, kakor vidim, spet izbrala žrtev...«

Pri tem je zapičil svoj pogled v prstanec grofa Roberta, ki je bil blede ko smrt.

»Smrt vaših otrok, gospod grof,« se je obrnil detektiv k hišnemu gospodarju, »je povzročil pik majhne kače, maibne zlate kače, kakor vam to grof Robert lahko — dokaže...«

Zdaj so vsi pogledali grofa Roberta, ki je nepremično sedel in preplašeno gledal. Nenadoma pa je potegnil z desno roko po levi.

»Gospod, vi govorite v ugankah!« se je oglasil grof Aleksander. »Ali ne bi hoteli govoriti bolj jasno?«

»Morilec se je sam sodil...« je nadaljeval detektiv in je pri tem pogledal grofa Roberta, ki je v tem trenutku omahnil in obležal na tleh.

»Vse drugo vam bo povedal moj prijatelj. Moja naloga je končana. Dovolite mi, da jutri zjutraj odpotujem...«

V splošnem razburjenju je Šnips neopaženo zapustil obednico.

Jaz sem moral še isti večer grofovski družini opisati vse natančno.

Ko sem se pozno v noč vrnil v svojo sobo in legel k počitku, je nekdo potrkal na vrata. V naslednjem trenutku je vstopil grof Herman.

»Oprostite, da vas motim!« je začel z negotovim glasom. »Neko stvar moram popraviti.«

Prožil sem mu roko in se nasmehnil.

»Gospod grof, vse vem. Človek se lahko moti. Midva sva drug drugega sumila. Jaz sem začel sumiti v tisti noči, ko ste za zaveso prisluškovali.«

Nato sem mu vse natančno opisal. Nazadnje sva si podala roki in se ločila kot dobra prijatelja.

Čez tri dni so truplo grofa Roberta položili k počitku v grofovski grobnici. Grofovska družina mu je izkazala zadnjo čast kot svojim članom in nihče ni zvedel, kakšne zločine se je pokoril s svojo prostovoljno smrtjo.

vall v cerkveni hiši, sedanji mežnariji. Šola je v razred in v takem stanju je še sedaj. Leta 1906. je začela nadzorna oblast siliti občino, da se šola razširi, vojna in razne druge ovire pa so preprečile, da bi se šola dozdala. Leta 1925. je šolska oblast z ozirom na število otrok ukrenila, da se je šola razširila v dvorazrednico tako, da se je en razred poučeval dopoldne, drugi pa popoldne v istih prostorih. Šolo obiskujočih otrok je sedaj 159, in jih je samo v prvem razredu okrog 90, tako da je sedaj po izjavi okrajnega šolskega nadzornika naša šola izmed vseh šol v okraju najbolj obremenjena in potrebna razširitve, ker je število otrok že za tri razrede. V ta namen se je že lansko leto vršila komisija, sedaj pa sta tudi krajevni šolski odbor in občinski odbor občine Laško edina v mnenju, da je razširitev šole nujno potrebna. Upanje imamo, da se bo to prihodnje leto izvršilo. Obenem se je tudi ustreglo želji staršev iz vasi Porebre, ki spadajo v občino Jurkloster, vsolani pa so v Henino, da se vsolajo k Sv. Miklavžu. Spadajo od leta 1863. v našo župnijo in so otroke vedno sem v šolo pošiljali. Prej je kraj Porebre spadal pod župnijo Razbor. Ko je v začetku septembra 1862, torej tri tedne pred svojo smrtjo, škof Slomšek pri Sv. Miklavžu birmoval, so ga prišli družinski gospodarji iz Poreber prositi, da bi kraj Porebre prišel pod župnijo Sv. Miklavža, kamor imajo bliže kakor na Razbor, in tudi zvon bližje od Sv. Miklavža. Škof Slomšek je vprašal, iz kakšnih razlogov želijo priti pod tukajšnjo župnijo, ali ne morajo samo radi tega, da se izognejo

k plačilu za stavbo nove župnijske cerkve na Razboru, katere se je nekaj let pozneje gradila. Možje so škofu odgovorili, da radi tega želijo biti pod župnijo Sv. Miklavža, ker imajo bliže, da so pa pripravljene, če se jim želja izpolni, prispevati za novo cerkev na Razboru. Škofu Slomšku je bila verska gorečnost družinskih gospodarjev iz Poreber všeč in je obljubil, da se jim bo želja izpolnila. Tako sem alšal od mož, ki so tem razgovorom prisostvovali. Škofa Slomška pa je najbrž smrt prehitela, da je tozadevni odlok izdal njegov naslednik. Uradno spada kraj Poreber pod župnijo Sv. Miklavža od 1. aprila 1863. Naj tudi sedaj banska uprava želji staršev ugoditi, da so vsolani v tukajšnjo šolo.

Posavje

Hrastnik. Razglašeno je bilo, da bo blagoslovitev novega zvona za cerkev Kristusa Kralja v nedeljo, 15. decembra. Radi nepričakovanih ovir pa smo morali blagoslovitev prestaviti na nedeljo, 22. decembra. Prevz. g. knezoškof bo poslal svojega zastopnika g. stolnega delana in premeta dr. Franca Čukalo. Naša dolina se že veseli izredne slovesnosti. Dobrotniki naše cerkve in častivi Kristusa Kralja, v ljudno vabiljeni! — Zadržno nedeljo je Dekliški krožek priredil lepo marijansko akademijo v veliko zadovoljnost gledalcev. V torek ata priredila Fantovski odsek in Dekliški krožek za svoje člane in naraščaj mladvževanje. Obdarovanih je bilo 160 otrok. Prisostvovali so tudi starši.

Kmečka trgovina

Uredba o pšenično-koruznem kruhu

Ministrski svet je predpisal uredbo o mletju, ki določa, da se s 1. januarjem prihodnjega leta uvede novi naročni kruh iz pšenične in koruzne moke. Uredba je izdana radi tega, ker se je letos pridelalo za 70.000 vagonov manj pšenice kot prejšnja leta, in če bi sedaj po mestih peki ne začeli mešati koruzne moke k enotni pšenični, bi morali par mesecev pred novo žetvijo jesti po mestih sam koruzni kruh. Da se temu izogne, je vlada sklenila uvesti narodni kruh, ki se bo pekel iz pšenične in koruzne moke. Za peko takega kruha ne obstajajo tehnične težkoče in bo kruh po zadrtih strokovnjakov okusen. Po uredbi se bo od 1. januarja 1941 smel peči le narodni kruh iz 70% enotne pšenične moke in 30% koruzne moke. Prav tako je spremenjen od 1. januarja 1941 način mletve pšenice, tako da bodo morali mlinci pšenice v celoti izmleti v krušno moko. Iz 100 kg pšenice se mora namleti 85 kg enotne krušne moke, 12 kg odpade na otroke, 2 kg na primesti, 1 kg pa na kalo. S predpisanim primešanjem koruzne moke se bo do julija prihranilo 37.000 vagonov pšenice. Belo moko za bolnišnice in druge potrebe bodo smeli mleti v bodoče le od države in banovine določeni mlinci. Polovica predvidene količine enotne pšenične moke se lahko nadomesti z rženo moko, dve tretjini koruzne moke pa s krompirjevo moko. Mešanje pšenične in koruzne moke bodo vršili peki pod kontrolo državnih organov. Pšenično-koruzni kruh se bo prodajal še isti dan, ko bo pečen. Cene novemu pšenično-koruznemu kruhu bodo določile banske uprave. Predvideva se, da bo za 50 par pri kilogramu dražji kot doslej. — Krušne nakaznice v mestih zaenkrat še niso uvedene, pa čeprav jih je dr. Maček na zborovanju »Gospodarske sloge« v Zagrebu obenem s pšenično-koruznim kruhom napovedal.

Kmečko ljudstvo, ki v Sloveniji po večini že od nekdaj pri peki kruha meša pšenično, rženo in koruzno moko, teh predpisov ne občuti drugače kot tedaj, ko si bo eden ali drugi v mestu želel kupiti bel kruh, pa ga ne bo dobil. Sedaj bodo vsi skupaj brez razlike stanu in položaja otepal zmesni črn kruh, katerega je kmečko ljudstvo že itak navajeno. To pa nič ne de, samo da bo tega kruha dovolj in da se ga bomo lahko do sitega najedli — kar v mnogih državah zelo pogrešajo.

Cena jedilnega olja se naj zniža tudi pri nas!

Ko je prišlo olje iz novega pridelka semenja na trg, mu je bila v drugi polovici oktobra letos določena enotna cena za vso državo na 20.79 din na debelo franko vsaka nakladalna postaja (to je tovarniška cena). Na osnovi tega je bila določena tudi cena v veletrgovini ter v nadrobni trgovini v posameznih mestih države.

Na Hrvaškem pa je bila pretekli teden odredjena znatno manjša cena. Ta cena znaša samo 18.58 din (za olje v sodih po 200 kg) in je torej za nad 2 din nižja kot cena za ostalo državo. Ta cena pa velja samo v banovini Hrvaški, dočim velja za olje, ki gre iz hrvaških tvornic na ostalo področje države, še vedno višja cena, kot je bilo prvotno določeno.

Na osnovi nove cene je bila n. pr. v Zagrebu določena cena jedilnega olja na drobno za liter na 21.75 din, kar je znatno manj kot prej. Za primer navajamo, da znaša cena olja v Ljubljani v nadrobni prodaji 25.50 din.

Tako je prišlo do velike razlike v cenah. Prva hrvaška tvornica olja v Zagrebu, ki dobavlja olje tudi Sloveniji, bo imela od vzdrževanja sedanje visoke cene velik dobiček, ki ga bo moral plačati slovenski konzument. Zaradi tega je nujno potrebno, da se zniža sedanja cena olja, ki je previsoka, tudi pri nas, ker ne gre, da bi v državi imeli področja, ki morajo plačevati dražje cene kot druga področja. Če so že merodajni činitelji prišli do spoznanja, da je potrebna enotna cena olja v vsej državi, naj bo ta cena v resnici enotna in hrvaški zglede kaže, da je mogoče sedanjo ceno olja znatno znižati. Urad za nadzorstvo cen mora takoj prilagoditi ceno olja v ostali državi cenam olja, ki veljajo na Hrvaškem, ker se drugače samo bogate tvornice olja na račun konzuma, ki je že itak dovolj prizadet z draginjo drugih življenjsko važnih potrebščin.

Domače tržišče s konopljo

Odkar so se začela izdajati izvozna dovoljenja, izvoz konoplje v Nemčijo teče normalno. Do sedaj se je kupilo okrog 500 vagonov konoplje, a poleg tega so se še izvršile neke manjše kupčije na nemški račun. V zadnjih dveh tednih so pokazali francoski kupci večje zanimanje za našo kudeljo ter nudili 12 din za 1 kg, toda do zaključnih kupčij ni prišlo. V oktobru se je izvozilo vsega 6448.3 stotov konoplje v vrednosti 16.3 milijone dinarjev.

V preteklem tednu je trgovina precej živo iskala blago, toda pridelovalci so bili rezervirani, tako da ni prišlo do večjih kupčij. Cene so ostale v glavnem nespremenjene in se aučejo takole:

Ia kmečka konoplja 17—19 din, IIa 16—18 din, Ia vita konoplja 21—23 din, IIa vita konoplja 20 do 22 din; polvita konoplja 19—20.50 din. — Kodelja od kmečke konoplje 9—10 din, Ia kodelja od vite konoplje 11—13 din, IIa 8—9 din. Česana konoplja štev. 5 29—30 din, brada česane konoplje štev. 5 23—25 din, česana konoplja štev. 6 30 do 32 din, brada česane konoplje štev. 6 24—26 din; Ia kodelja česane konoplje 15—16 din.

Kako je bilo na sejmu v Zagrebu?

Vsako leto se vrši v Zagrebu na dan sv. Nikolaja tako zvan »godišnji sajam«, ki po dogonu živine in drugega blaga presega vse druge sejme.

Tudi letošnji sejem je bil zadovoljiv, saj je bilo prignane nanj 2897 glav živine in je le malo zaostal za lanskim, na katerem je bilo 3158 glav živine. Trgovanje je bilo zelo živo. Kmetje so se oskrbovali s potrebnimi stvarmi za dom, posebno z obliko in obutvijo. Cene so bile čvrste, z oziroma na lanski sejem v porastu.

Prvovrstnih bikov in volov je bilo kot na razstavi. Dober je bil tudi dogon in povpraševanje po kravah klobasaricah. Za izvoz so kupovali trgovci prvovrstne vole za Reko. Cene so bile čvrste in nespremenjene, od lanskih precej višje. Živa je bila kupčija pri kravah mlekaricah, kjer so kmetje med seboj kupčevali. Bikli so bili po 8 do 8.50 din, krave za mesarje po 6.50—7.50 din, klobasarice 5—5.50 din, telice za mesarje 8—9 din 1 kg žive teže, telice za plemo 2000—4000 din komad. Voli I. vrste so bili po 9—10 din, II. vrste 8—9 din, bosanski volli 6—7.50 din kg žive teže. Živa teleta 11—14 din, zaklana pa po 15.50 do 17.50 din.

Dovoz svinj je bil dober, tako od kmetov iz okolice kakor trgovcev iz Srema in Banata. Posebno so se iskale debele svinje. Zasebniki kupujejo debele svinje v glavnem od kmetov iz Turropolja, dočim kupujejo mesarji bolj sremške svinje. Slabši od velikih svinj je bil dovoz prascev. Debele svinje so bile po 16.50—18 din, sremške debele po 16.50—18 din, nelzpitane svinje po 14—16 din, zaklane po 18—21.50 din kg. Prasci do 1 leta so bili po 13—15 din, mladi prasci za klanje (odojčad) 15—18 din, mladi prasci za plemo 100—250 din komad.

S konji je bilo trgovanje manj živo; kupovale se je pa nekaj za izvoz na Reko in Dunaj. Lahki konji so bili po 6—10 tisoč din, srednji 10—14 tisoč din par, žrebeta pa po 2000—3000 din komad.

Cena detelje se je dvignila za 10—15 din pri stotu in je bila po 160—180 din stot. Otava je bila po 130—150 din stot in se je dvignila za 10 din pri stotu. Cena senu se je dvignila za 5—10 din pri stotu in je bila po 120—150 din stot. Slama za nastilj je bila po 80—90 din stot. Drva so bila po 160—180 din prostorninski meter in se je cena radi slabega dovoza v zadnjem času dvignila za 10 din pri prostorninskem metru. Cena krompirja se je sukala okrog 130—180 din stot, zelje 1—2 din kg, repa pa po 0.40 din kg.

Zelo živo je bilo na kramarskem sejmu ter po gostilnah in okrog njih, ki so pekli odojčad. Na sejmu je bilo 280 domačih in 191 zunanjih obrtnikov, torej skupno 431 obrtnikov. Gostilničarjev je bilo 32, čevljarjev 65, mizarjev 8, 4 opankarji, 52 krojačev, 54 trgovcev z galanterijo, 9 lončarjev, 6 klobučarjev, 14 pekov, prasce je peklo 95 Hrvatov itd. Živahnost je pospeševala lepo sončno vreme, ki je ljudi razživilo.

Drobne gospodarske vesti

Vinska razstava in sejem v Ormožu se letos ne bo vršil v decembru, kakor običajno, ampak šele 15. januarja 1941. Prijave vzorcev za razstavo so sprejemajo vsak dan v pisarni Kletarskega društva v Ormožu. Vina letošnje trgatve se sicer nekoliko počasi, vendar nad pričakovanje ugodno razvijajo ter bodo tudi nova vina prav dobra, harmonična in pitna. Vpricho količinsko zelo slabe trgatve bodo na razpolago še kar dovolj velike količine, ko doslej s temi vini ni bilo skoraj še nobenega prometa radi nekoliko počasnega razvoja. Kletarsko društvo v Ormožu vabi vse zanimance, tako vinogradnike-razstavjalce kot gostilničarje in vinske trgovce, da se za razstavo in sejem prijavijo. Za razstavjalce so na razpolago posebne prijavnice, ki se na zahtevo pošljejo.

Izvoz vina iz Slovenije. V mesecu novembru smo izvozili iz Slovenije 56.147 litrov naših štajerskih vin. Ves letošnji izvoz je znašal od 1. januarja do 30. novembra 1.498.742 litrov. Od te množine smo izvozili v Nemčijo 1.453.183 litrov, na švedsko 120 litrov, v češkomoravski protektorat 44.559 litrov in v Holandijo 879 litrov.

Izvoz jabolk v Nemčijo. Prizad je z nemškimi pristojnimi oblastmi dosegel sporazum, po katerem se povišajo cene za sveže pakirana in nepakirana namizna jabolka dobre kakovosti na 35 mark za 100 kg franko nemško-jugoslovanska meja. Pri dobavi franko madžarsko-nemška meja je cena za 1.50 marke višja.

Izvoz lesa v Švico. Da bi se lahko izvažale večje količine lesa v Švico, je bilo potrebno, da se uvede premiranje našega lesa v Švico. Sedaj je glede tega vprašanja dosežen sporazum med Narodno banko in ravnateljstvom za zunanjo trgovino, tako da je v najkrajšem času pričakovati, da se bo začel izvoz lesa v Švico, za katerega smo dobili v Švici znatne uvozne kontingente.